

ภาวะสุขภาพและพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุบ้านนาเยีย ตำบลเชียงยืน จังหวัดอุดรธานี
นิตยากร สุนทรหมื่น^{*}, ลัทธินา ปิยะม และเกษราภรณ์ นาคะนิ

Health and Health Promotion Behaviors of Elderly in Naya Village of Changyeen Sub-district,
Udonthani Province

กลุ่มวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี วิทยาเขตอุดรธานี

^{*} Corresponding author. E-mail : Konita_cyto@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะสุขภาพและพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุบ้านนาเยีย ตำบลเชียงยืน จังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้สูงอายุ 86 คน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเชียงยืน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเชียงยืน พยาบาลวิชาชีพ 2 คน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน ผู้ใหญ่บ้าน และอสม. 9 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ภาวะสุขภาพผู้สูงอายุ แบบสัมภาษณ์ทัศนคติโครงร่าง และแนวทางการสนทนากลุ่ม นำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ทางสถิติเป็นร้อยละ ข้อมูลเชิงคุณภาพนำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการศึกษพบว่า ผู้สูงอายุมีปัญหาโรคประจำตัวร้อยละ 52.32 พบบ่อยคือโรคเบาหวาน ร้อยละ 28.88 รับรู้ความสามารถในการทำประโยชน์ได้ ร้อยละ 98.83 ส่วนใหญ่ผู้สูงอายุไม่มีความสุขร้อยละ 95.34 สาเหตุที่ไม่มีความสุขเกี่ยวข้องกับด้านสุขภาพร้อยละ 48.83 ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ในกิจกรรมการติดต่อสื่อสารร้อยละ 98.83 ไม่ออกกำลังกายร้อยละ 65.11 รับประทานอาหารไม่ครบ 5 หมู่ร้อยละ 94.19 และพบว่าสิ่งที่ไม่ทำให้เกิดพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพได้แก่ 1) การปฏิบัติตามนโยบายส่งเสริมสุขภาพไม่มีผู้นำในการทำกิจกรรม เช่น ชมรมผู้สูงอายุ การออกกำลังกาย เป็นต้น 2) การดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุไม่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของชุมชน และ 3) สิ่งแวดล้อมในชุมชนไม่เอื้อต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ

คำสำคัญ : ภาวะสุขภาพ, พฤติกรรม, ส่งเสริมสุขภาพ, ผู้สูงอายุ

Abstract

This research is the descriptive research. The purpose of this research was to study health condition and health promotion behaviors of elderly in Naya Village of Changyeen Sub-district, Muang District, Udonthani Province. The sample were 86 elderly in Naya Village, Chief of Executive of Sub-district Administrative Organization, director of Changyeen Sub-district health promoting hospital, 2 registration nurses, 2 members of Sub-district Administrative Organization, Naya Village headman and 9 health volunteers. The instruments consist of health condition interview form, semi-structured interview form and focus group discussion guide. Quantitative data were analyzed by terms of percentage, qualitative data were analyzed by using content analysis. The findings of this research indicated that the elderly in Naya Village do have chronic disease problem 52.32%, most of disease was Diabetes 28.88 %, perceived ability to serve 98.83%, most of elderly was unhappy 95.34%, the cause of unhappy was about health problem 48.83%, routine practice actively in communication 98.83%, did not exercise 65.11%, eating less than five categories 94.19%. What does not support health promoting behaviors included of: 1) no the community leader to proceed of the health promoting policy, such as elderly club and exercise group. 2) The implementation of elderly health promoting was not consistent with the community problems and needs. 3) The community environment was not conducive to elderly health promoting behaviors.

Keywords: Health, Behaviors, Health Promotion, Elderly